

U S T A W A

z dnia .....

o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

Art. 1. Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów, osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od dnia 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Art. 2. 1. Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) od dnia 1 lipca 2013 r.

2. Zasiłek dla opiekuna przysługuje:

1) za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.;

2) od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

3. Zasiłek dla opiekuna nie przysługuje za okresy, w których:

1) osobie zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub

2) na osobę wymagającą opieki innej osobie zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego.

4. Zarejestrowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba poszukująca pracy lub posiadanie statusu bezrobotnego nie ma wpływu na uprawnienie do zasiłku dla opiekuna w okresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

Art. 3. Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 520 zł miesięcznie.

Art. 4. 1. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczynają na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna. Wniosek może być złożony nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 1, toczy się postępowanie o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności osobie, nad którą opieka jest sprawowana, wniosek może być złożony nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wydania takiego orzeczenia.

3. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna organ, o którym mowa w ust. 1, może odebrać oświadczenie o spełnianiu warunków do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r., odpowiednio za okresy, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1, lub w dniu składania wniosku.

4. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 5. 1. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

2. W przypadku upływu terminu, na który została wydana decyzja, w związku z utratą ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, prawo do zasiłku dla opiekuna, w związku z uzyskaniem nowego orzeczenia, ustala się na wniosek.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 prawo do zasiłku dla opiekuna przysługuje, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna został złożony w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Art. 6. 1. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 2, organ, o którym mowa w art. 4 ust. 1, zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna.

2. Wywiad przeprowadza się w miejscu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

3. Aktualizację wywiadu przeprowadza się co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który zostało ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna. Organ, o którym mowa w art. 4 ust. 1, zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie aktualizacji wywiadu.

Art. 7. Organ, który wypłacał świadczenia pielęgnacyjne do dnia 30 czerwca 2013 r., w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy informuje osoby, o których mowa w art. 2 ust. 1, o możliwości złożenia wniosku o przyznanie zasiłku dla opiekuna oraz o warunkach nabywania do niego prawa.

Art. 8. Za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442, 1623, 1650 i 1717) dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób pobierających zasiłek dla opiekuna jest wysokość tego zasiłku określona w art. 3.

Art. 9. Osoba pobierająca zasiłek dla opiekuna podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.¹⁾) dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, nie wcześniej

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225,

jednak niż od miesiąca, w którym wydano decyzję o przyznaniu prawa do zasiłku dla opiekuna. Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłek dla opiekuna jest wysokość tego zasiłku określona w art. 3.

Art. 10. 1. Zasiłki dla opiekunów i koszty ich obsługi, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne są finansowane ze środków z budżetu państwa na realizację świadczeń rodzinnych.

2. Realizacja zasiłków dla opiekunów jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy.

Art. 11. W sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 i 1623, 1650) dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych.

Art. 12. 1. Ilekroć w:

- 1) ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734),
- 2) ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.²⁾),
- 3) ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.³⁾),
- 4) ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. Nr 85, poz. 728, z późn. zm.⁴⁾),
- 5) ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228, 1548 oraz z 2013 r. poz. 1650)

– jest mowa o świadczeniu pielęgnacyjnym, w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, należy przez to rozumieć także zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w niniejszej ustawie.

2. Ilekroć w:

---

poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, 476, 1016, 1342, 1548 oraz z 2013 r. poz. 154, 879 i 983.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 81 poz. 440 oraz z 2013 r. poz. 509 i 1560.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 675, 829, 1291, 1623, 1645, 1650.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 157, poz. 1314, z 2010 r. Nr 13, poz. 70 i Nr 152, poz. 1023, z 2011 r. Nr 112, poz. 654 oraz z 2012 r. poz. 1529 i 1548.

- 1) ustawie z dnia 19 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101),
- 2) ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015, z późn. zm.⁵⁾),
- 3) ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 361, z późn. zm.⁶⁾),
- 4) ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.⁷⁾)

– jest mowa o świadczeniach rodzinnych, należy przez to rozumieć także zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w niniejszej ustawie.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 885, 1166, 1342 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1289.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540 oraz z 2013 r. poz. 21, 888, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1101, 1342 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 35, 1027, 1036, 1145, 1149, 1289 i 1313.

UZASADNIENIE

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), orzekł, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548), zwanej dalej „ustawą nowelizującą”, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej .

Na podstawie art. 11 ust. 1 i 3 ustawy nowelizującej został wprowadzony okres przejściowy uprawniający osoby dotychczas otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne do otrzymywania tego świadczenia na podstawie art. 17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach rodzinnych”, przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, czyli do dnia 30 czerwca 2013 r. Po upływie tego okresu decyzje, na podstawie których było przyznane prawo do świadczeń pielęgnacyjnych, wygasły z mocy prawa. Na podstawie tych decyzji świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 520 zł.

Przedmiotowy wyrok Trybunału Konstytucyjnego został opublikowany w Dzienniku Ustaw z dnia 16 grudnia 2013 r. pod poz. 1557, a pisemne uzasadnienie wyroku sporządzone przez Trybunał Konstytucyjny, wpłynęło do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w dniu 19 grudnia 2013 r.

Zgodnie z uzasadnieniem wyroku, przywrócenie stanu zgodnego z Konstytucją, tj. przywrócenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego osobom, które świadczenie to utraciły od dnia 1 lipca 2013 r., wymaga bezzwłocznej interwencji ustawodawcy, który powinien wprowadzić stosowne korekty w systemie prawnym.

Projekt ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów ma na celu realizację ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Projektowana regulacja określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i przyznawania zasiłków osobom, którym prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasło z mocy prawa na podstawie ww. przepisów ustawy nowelizującej, oraz kwestie intertemporalne z tym związane.

Zasiłek dla opiekuna może zostać przyznany wyłącznie osobom, których decyzja o przyznaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z upływem dnia 30 czerwca 2013 r. na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy nowelizującej.

Zasiłki dla opiekunów, przyznawane na podstawie projektowanej ustawy będą przysługiwały w wysokości 520 zł miesięcznie.

Zasiłek dla opiekuna będzie przysługiwał zarówno za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie projektowanej ustawy, jak i od dnia wejścia w życie ustawy – na przyszłość – jeżeli osoba będzie spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Zasiłek nie przysługuje natomiast za okresy, w których osobie zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego oraz gdy na osobę wymagającą opieki innej osobie zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego.

Fakt, zarejestrowania osoby w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby poszukującej pracy lub posiadanie statusu bezrobotnego nie ma wpływu na uprawnienie do zasiłku dla opiekunów za okres przed dniem wejścia w życie ustawy.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych, czyli organ właściwy, w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych lub marszałek województwa (w sprawcach, do których zastosowanie mają przepisy UE o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego) wszczyna na wniosek osoby ubiegającej się złożony w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

W projekcie została wprowadzona regulacja szczególna, analogiczna do obowiązującej w art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych. Mianowicie, jeżeli w okresie, 4 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, toczy się postępowanie o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności w stosunku do osoby, nad którą opieka jest sprawowana, wniosek może być złożony nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wydania takiego orzeczenia.

Analogicznie do przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych, prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia. Ponadto, w przypadku upływu terminu, na który została wydana decyzja, w związku z utratą ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, prawo do zasiłku dla opiekuna, w związku z uzyskaniem nowego orzeczenia, ustala się na

wniosek. Wniosek taki może zostać złożony w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się wówczas począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Organ właściwy ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna, w celu ustalenia tego prawa, może odebrać od osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna oświadczenie dotyczące spełniania warunków do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r. w okresach, za które osoba ubiega się o zasiłek dla opiekuna. Oświadczenie takie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W celu wyeliminowania nieprawidłowości i potwierdzenia spełniania przesłanek warunkujących przyznanie prawa do zasiłku dla opiekuna, wprowadzono procedury umożliwiające właściwym organom weryfikację uprawnienia do zasiłku dla opiekuna. Przy ustalaniu prawa do zasiłku dla opiekuna, organ właściwy lub marszałek województwa zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Wywiad jest przeprowadzany w miejscu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Ponadto, co 6 miesięcy, przeprowadza się aktualizację wywiadu, z wyjątkiem sytuacji, gdy do końca okresu na który został przyznany zasiłek dla opiekuna pozostało mniej niż 3 miesiące, np. w przypadku posiadania odpowiedniego orzeczenia o niepełnosprawności wydanego na czas określony, lub w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do spełniania warunków uprawniających do otrzymania zasiłku dla opiekuna, organ może zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie aktualizacji wywiadu.

Organ, który wypłacał świadczenia pielęgnacyjne (czyli wójt, burmistrz lub prezydent miasta), w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, informuje osoby, którym prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wygasło z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy nowelizującej, o możliwości złożenia przez nie wniosku o przyznanie zasiłku oraz o warunkach nabywania do niego prawa.

Osoby pobierające zasiłek dla opiekuna będą podlegać obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, oraz zostanie za nie opłacona składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego będzie ustalany za okresy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. przepis ten będzie wywoływać skutki *ex nunc*) nie wcześniej niż od miesiąca, w którym wydana została decyzja ustalająca prawo do zasiłku dla opiekunów. Podstawą opłacania składek będzie kwota zasiłku dla opiekuna określona w niniejszej ustawie.

Realizacja zasiłków na podstawie projektu ustawy jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy. Zasiłki dla opiekunów i koszty ich obsługi, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne będą finansowane ze środków z budżetu państwa na realizację świadczeń rodzinnych.

W sprawach nieuregulowanych w projekcie ustawy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z tą regulacją m.in. będą rozpatrywane szczegółowe kwestie dotyczące wypłaty zasiłków, podzielności zasiłków, oraz kwestie nienależnie pobranych zasiłków. Osoba pobierająca zasiłek dla opiekuna będzie również obowiązana do niezwłocznego powiadomienia organu wypłacającego ten zasiłek o wystąpieniu zmian mających wpływ na prawo do tego zasiłku.

Ponadto, z projektu ustawy wynika, że jeżeli – w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych oraz ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 i 1548) – jest mowa o świadczeniu pielęgnacyjnym w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych, należy przez to rozumieć także zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w projektowanej ustawie Natomiast, ilekroć w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania cywilnego, ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa jest mowa o świadczeniach rodzinnych, należy przez to rozumieć także zasiłek, o którym mowa w niniejszej ustawie.

Rozwiązanie takie ma na celu odpowiednie stosowanie regulacji dotyczących świadczeń rodzinnych, w tym świadczeń pielęgnacyjnych przyznanych na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych w stosunku do osób otrzymujących zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów projektowanej ustawy.

Wejście ustawy w życie

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Problematyka regulowana przez projekt ustawy nie jest sprzeczna z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Notyfikacja

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Konsultacje

Projekt ustawy został przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także do konsultacji z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.):
  - a) Forum Związków Zawodowych;
  - b) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych;
  - c) NSZZ „Solidarność”;
- 2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.):
  - a) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej;
  - b) Konfederacją Lewiatan;
  - c) Związkiem Rzemiosła Polskiego;
  - d) Związkiem Pracodawców Business Centre Club.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia

29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) oraz na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Ponadto projekt został przesłany do organizacji i podmiotów współpracujących z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, które brały udział w dyskusji na temat nowych rozwiązań w zakresie świadczenia pielęgnacyjnego, m.in. Fundacji Toto Animo, Stowarzyszenia „Dobra Wola” Stowarzyszenia Opiekunów Osób Niepełnosprawnych ;Stop Wykluczeniom;, Platformy Oburzonych RP – Ruch Oburzonych, Stowarzyszenia „Stop Bezprawiu”, Organizacja Środowiskowa Opiekunów Osób Niepełnosprawnych OPZZ PP Ogólnopolski Pracowniczy Związek Zawodowy "Porozumienie Pracownicze", Ruch oburzonych – Solidarna Polska, Krajowe Stowarzyszenie Spółdzielców Nasze Mieszkania.

Uwagi i opinie do projektu ustawy zostały zgłoszone przez Stowarzyszenie Opiekunów Osób Niepełnosprawnych ;Stop Wykluczeniom;, Platformę Oburzonych RP – Ruch Oburzonych, Stowarzyszenie „Stop Bezprawiu”, Organizację Środowiskową Opiekunów Osób Niepełnosprawnych OPZZ PP Ogólnopolski Pracowniczy Związek Zawodowy "Porozumienie Pracownicze". Do wskazanych uwag przedstawiciel Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej ustosunkował się na spotkaniu z przedstawicielami ww. organizacji, które odbyło się dnia 26 lutego 2014 r. w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Wszystkie zgłoszone uwagi zostały poddane dokładnej analizie. W efekcie wybrano rozwiązania, które w najpełniejszy sposób realizują cel projektu, jakim jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Nazwa projektu Projekt ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Podsekretarz Stanu MPiPS – Elżbieta Seredyn Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Ewa Kidyba tel. 22 529 06 67	Data sporządzenia 27 lutego 2014 r. Źródło: Wyrok Trybunału Konstytucyjnego K27/13 Nr w wykazie prac UB 27
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), orzekł, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548), jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.).

Na podstawie art. 11 ust. 1 i 3 ustawy nowelizującej wprowadzony został okres przejściowy uprawniający osoby dotychczas otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne do otrzymywania przedmiotowego świadczenia na podstawie art. 17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 i 1623), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach rodzinnych” przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, czyli do 30 czerwca 2013 r. Po upływie tego okresu decyzje, na podstawie których przyznane było prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wygasły z mocy prawa. Na podstawie tych decyzji świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 520 zł.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zgodnie z uzasadnieniem wyroku, przywrócenie stanu zgodnego z Konstytucją, tj. przywrócenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego osobom, które świadczenie to utraciły z dniem 30 czerwca 2013 r., wymaga bezzwłocznej interwencji ustawodawcy, który powinien wprowadzić stosowne korekty w systemie prawnym.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt wykonuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	140 000 osób	Sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu świadczeń rodzinnych	Wzrost dochodów poprzez uzyskanie uprawnienia do zasiłku dla opiekunów, wzrost przychodów po stronie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne oraz zwolnienie z obowiązku opłacania abonamentu radiowo telewizyjnego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy w dniu 5 lutego został przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także do konsultacji z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.):
  - a) Forum Związków Zawodowych;
  - b) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych;
  - c) NSZZ „Solidarność”;
- 2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.):
  - a) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej;
  - b) Konfederacją Lewiatan;
  - c) Związkiem Rzemiosła Polskiego;
  - d) Związkiem Pracodawców Business Centre Club.

Z prośbą o zgłoszenie ewentualnych uwag w terminie 21 dni.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie

z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) oraz na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Ponadto projekt w dniu 5 lutego został przesłany do organizacji i podmiotów współpracujących z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, które brały udział w dyskusji na temat nowych rozwiązań w zakresie świadczenia pielęgnacyjnego, m.in. Fundacji Toto Animo, Stowarzyszenia „Dobra Wola” Stowarzyszenia Opiekunów Osób Niepełnosprawnych ;Stop Wykluczeniom;, Platformy Oburzonych RP – Ruch Oburzonych, Stowarzyszenia „Stop Bezprawiu”, Organizacja Środowiskowa opiekunów osób niepełnosprawnych OPZZ PP Ogólnopolski Pracowniczy Związek Zawodowy "Porozumienie Pracownicze", Ruch oburzonych – Solidarna Polska, Krajowe Stowarzyszenie Spółdzielców Nasze Mieszkania, prośbą o zgłoszenie ewentualnych uwag w terminie 14 dni.

Uwagi i opinie do projektu ustawy zostały zgłoszone przez Stowarzyszenie Opiekunów Osób Niepełnosprawnych ;Stop Wykluczeniom;, Platformę Oburzonych RP – Ruch Oburzonych, Stowarzyszenie „Stop Bezprawiu”, Organizację Środowiskową Opiekunów Osób Niepełnosprawnych OPZZ PP Ogólnopolski Pracowniczy Związek Zawodowy "Porozumienie Pracownicze". Do wskazanych uwag przedstawiciel Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej ustosunkował się na spotkaniu z przedstawicielami ww. organizacji, które odbyło się dnia 26 lutego 2014 r. w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Wszystkie zgłoszone uwagi zostały poddane dokładnej analizie. W efekcie wybrano rozwiązania, które w najpełniejszy sposób realizują cel projektu, jakim jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łączni e (0- 10)	
Dochody ogółem	220,3	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	1879,6
budżet państwa, z tego:	220,3	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	165,9	1879,6
- NFZ – składki na ubezpieczenie zdrowotne	14,3	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	300,6
- ZUS – składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe	206	137,3	137,3	137,3	137,3	137,3	137,3	137,3	137,3	137,3	137,3	137,3	1 579
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	1 577,6	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	12 285,8
budżet państwa, z tego:	1 577,6	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	1 070,8	12 285,8
- NFZ – składki na ubezpieczenie zdrowotne	14,3	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	28,6	300,6
- ZUS – składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe	212,4	141,6	141,6	141,6	141,6	141,6	141,6	141,6	141,6	141,6	141,6	141,6	1 628
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-1357,3	-904,9	-904,9	-904,9	-904,9	-904,9	-904,9	-904,9	-904,9	-904,9	-904,9	-904,9	-10406,5
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Przewiduje się finansowanie ze środków budżetu państwa, w tym przeznaczonych na realizację												

	świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Założenia do obliczeń:</p> <p>- Na podstawie danych ze sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych z lat 2012 – 2013 do wyliczeń przyjęto, że liczba świadczeniobiorców, która straciła prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wynosi 140 tys. osób i jest to wielkość niezmienna dla lat kolejnych.</p> <p>Wysokość świadczenia – 520 zł.</p> <p>Na podstawie danych z 2012 r. ustalono, że składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe odprowadzane w wysokości 27,52% od podstawy, którą stanowi wysokość świadczenia czyli 520 zł opłacana jest w przypadku 57,12% świadczeniobiorców. Składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% podstawy, opłacana jest w przypadku 36,42% świadczeniobiorców.</p> <p>Koszty obsługi stanowią 3% kwoty wypłacanego świadczenia i kwoty składki emerytalno- rentowej.</p> <p>W roku „zerowym” obowiązywania ustawy koszty liczone są dla okresu od lipca 2013 r. do grudnia 2014 r. (18 miesięcy).</p> <p>Dodatkowe informacje: Możliwe korzyści po stronie spadku wydatków na okresowe zasiłki z pomocy społecznej, jednakże wobec braku aktualnych danych statystycznych nie ma możliwości dokonania obliczenia wysokości przewidywanych oszczędności.</p> <p>W związku z przewidywanym terminem przyznania zasiłku dla opiekuna w drodze decyzji administracyjnych w połowie 2014 r. zakłada się zmniejszenie wpływów z abonamentu radiowo- telewizyjnego maksymalnie o 14,6 mln zł w 2014 r. Natomiast w latach 2015 – 2024 o 29,2 mln zł rocznie. Zmniejszenie wpływów zostało określone z założeniem, że wszyscy świadczeniobiorcy do czasu wejścia w życie ustawy opłacają abonament radiowo-telewizyjny. Biorąc jednak pod uwagę, że abonament opłaca ok 10% gospodarstw domowych zmniejszenie wpływów kształtować się może na poziomie 1,46 mln zł w 2014 r. i 2,92 mln zł rocznie w latach 2015 – 2024.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	1 545,3	1 068,7	1 068,7	1 068,7	1 068,7	1 068,7	12 232,3
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przyjęte założenia:</p> <p>Na podstawie danych ze sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych z lat 2012 – 2013 do wyliczeń przyjęto, że liczba świadczeniobiorców, która straciła prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wynosi 140 tys. osób i jest to wielkość niezmienna dla lat kolejnych.</p> <p>Wysokość świadczenia – 520 zł.</p> <p>Na podstawie danych z 2012 r. ustalono, że składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe odprowadzane w wysokości 27,52% od podstawy, którą stanowi wysokość świadczenia czyli 520 zł opłacana jest w przypadku 57,12% świadczeniobiorców. Składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% podstawy, opłacana jest w przypadku 36,42% świadczeniobiorców.</p>
--	--

Jednocześnie w związku ze zwolnieniem osób uprawnionych do zasiłku dla opiekuna z opłaty za abonament radiowo-telewizyjny przewiduje się zmniejszenie obciążeń dla świadczeniobiorców, co w efekcie przekładać się będzie na wzrost dochodów gospodarstw domowych o 14,6 mln zł w 2014 r. i 29,2 mln zł rocznie w latach 2015-2024.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur *
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

* zwiększenie liczby procedur dotyczy wydania 140 000 decyzji w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla opiekunów.

9. Wpływ na rynek pracy

brak

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowana regulacja określa m.in. zakres i szczegółowe warunki ustalania i przyznawania zasiłków osobom, którym prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasło z mocy prawa na podstawie przepisów ustawy nowelizującej oraz kwestie intertemporalne z tym związane.

Zasiłki dla opiekunów, przyznawane na podstawie projektu przysługiwać będą w wysokości 520 zł miesięcznie, za okresy po dniu 30 czerwca 2013 r., w których osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych obowiązujących w dniu 31 grudnia 2012 r. i nie miała ustalonego prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego.

Ustawa wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

- miernik – liczba osób pobierających zasiłek dla opiekunów,
- wartość miernika – 140 000 osób,
- termin ewaluacji – do końca kwartału przypadającego po pierwszym pełnym roku budżetowym, w którym obowiązywała ustawa.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Wyjaśnienia do formularza oceny skutków regulacji

0. Metryczka

W niniejszej części należy podać podstawowe informacje na temat oceny skutków regulacji:

- Nazwa projektu:

Proszę podać np. wstępny tytuł projektu wpisany do wykazu prac legislacyjnych.

- Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:

Proszę wskazać organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu, jego koordynację oraz wdrożenie (ministerstwo wiodące). W przypadku, gdy projekt jest przedmiotem prac więcej niż jednego ministerstwa, proszę wskazać również podmioty współpracujące.

- Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:

Proszę wskazać osobę, która w ministerstwie wiodącym nadzoruje prace jednostki odpowiedzialnej za merytoryczne przygotowanie projektu.

- Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:

Proszę podać kontakt (telefon, adres e-mail) do osoby, która jest odpowiedzialna za opracowanie projektu (np. kierownika komórki organizacyjnej) i będzie w stanie odpowiedzieć na ewentualne pytania związane z przedstawionymi w ocenie informacjami lub wskaże odpowiednią osobę.

- Data sporządzenia:

Proszę podać datę przygotowania OSR.

- Źródło:

Z rozwijanej listy proszę wybrać źródło, na podstawie którego przygotowany jest projekt (punkt exposé, data decyzji, nazwa strategii, nr dyrektywy, sygn. orzeczenia TK, nazwa ustawy, inne).

- Nr w wykazie prac:

Proszę podać numer z właściwego wykazu prac legislacyjnych.

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proszę opisać istotę problemu (np. zawodność rynku, zapotrzebowanie na dobro publiczne, wysokie koszty transakcyjne, bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej itp.) i jego praktyczny wymiar (np. zbyt mała ochrona leasingobiorców, niewystarczający komfort i długi czas podróży koleją, występujące obciążenia administracyjne pobierczego danego przepisu itp.). Istotą problemu nie jest brak określonej regulacji - nowa regulacja może być jednym z instrumentów (sposobem) rozwiązania problemu. Dobrze i zwięźle wypełniona rubryka umożliwi zrozumienie problemu, który ma być rozwiązany oraz skali i przyczyn jego występowania.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze (największe) problemy wymagające rozwiązania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proszę zwięźle opisać proponowane rozwiązanie problemu opisanego w pkt 1 oraz oczekiwane rezultaty jego (ich) wdrożenia, sformułowane w możliwie konkretny, mierzalny i określony w czasie sposób - w przypadkach w których jest to możliwe powinien być zgodny z zasadą SMART (prosty, mierzalny, osiągalny, istotny, określony w czasie), np. osiągnięcie do 2020 r. wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego co najmniej 90%.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze rekomendacje i cele.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proszę wskazać - tam gdzie to możliwe - rozwiązania w minimum 3 krajach i źródła informacji. Proszę wskazać kraje, z których rozwiązania przeanalizowano oraz wyniki tych analiz.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę wskazać informacje odnoszące się do zagadnień najważniejszych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proszę wyszczególnić jakie podmioty (zarówno osoby fizyczne, prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej) są objęte projektem. Proszę oszacować ich liczbę (wraz z podaniem źródła danych) oraz opisać charakter oddziaływania projektu na daną grupę.

Proszę dostosować liczbę wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

Przykładowe grupy: obywatele, MŚP, rolnicy, rodzina, inwestorzy, lekarze, emeryci, osoby niepełnosprawne.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proszę podać informacje o konsultacjach poprzedzających przygotowanie projektu oraz wskazać, jaki jest planowany zakres konsultacji publicznych i opiniowania projektu, w szczególności uwzględniając:

- wskazanie, czy były (i jak długo) prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu (tzw. pre-konsultacje publiczne), podmioty, z którymi były prowadzone te konsultacje (w tym ekspertów), w jaki sposób komunikowano się z grupami wskazanymi w pkt 6 (metody konsultacji np. warsztaty, kwestionariusz on-line), krótkie podsumowanie wyników konsultacji,
- terminy planowanych konsultacji publicznych, podmioty, z którymi będzie konsultowany projekt, wskazanie przepisu z którego wynika obowiązek zasięgnięcia opinii.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

W przygotowaniu kalkulacji skutków dla sektora finansów publicznych proszę uwzględnić aktualne wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych, o których mowa w art. 50a ustawy o finansach publicznych.

Jeśli to możliwe proszę wskazać skumulowane koszty/oszczędności. Prognozę proszę przeprowadzić w podziale na proponowane kategorie w horyzoncie 10-letnim, w wartościach stałych (np. ceny stałe dla pierwszego roku prognozy). W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli obliczenia zostały wykonane na podstawie opracowania własnego, proszę je przedstawić w formie załącznika oraz wskazać to opracowanie w pkt 13.

Proszę pamiętać, że projekcja wydatków i przychodów obliczana jest za pomocą NPV (wartości bieżącej netto) względem posługując się wskaźnikami inflacji publikowanymi przez Ministra Finansów.

Proszę wskazać źródła finansowania planowanych wydatków. Proszę wskazać również wszystkie przyjęte do obliczeń założenia i źródła danych.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w kolejnych latach jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu na SFP dla najważniejszych zmian.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Proszę oszacować wpływ na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczości oraz na sytuację rodziny. Skutki należy przypisać do odpowiedniej grupy w tabeli.

W przypadku gdy regulacja będzie oddziaływać na inne niż wymienione w formularzu podmioty proszę odpowiednio uzupełnić formularz.

Proszę wskazać wartość finansową, z uwzględnieniem m.in. kosztów ponoszonych w związku z wejściem w życie aktu (np. koszt aktualizacji systemów informatycznych, zakupu nowych urządzeń), podatków i opłat lokalnych, itp.

W ujęciu niepieniężnym proszę podać wartości najważniejszych wskaźników, które ulegną zmianie (np. skrócenie czasu wydania pozwolenia na budowę o 100 dni, wzrost wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego o 20 punktów procentowych).

W przypadku gdy nie ma możliwości podania żadnych wartości liczbowych (lub wpływ dotyczy także zmian, których nie można skwantyfikować) proszę odpowiednio opisać analizę wpływu w pozycji: „niemierzalne”.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w 1, 2, 3, 5 i 10 roku jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

Proszę dostosować ilość wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Obciążenia regulacyjne należy rozumieć jako wszystkie czynności, które muszą wykonać podmioty (adresaci regulacji) w związku wykonywaniem projektowanych przepisów.

Przykładem takich obciążeń są m.in. obowiązki informacyjne (OI). OI polega na dostarczaniu lub przechowywaniu przez podmioty zobowiązane danych informacji. Identyfikowanie OI dokonywane jest w oparciu o przepisy ustawy. Dany przepis nakłada OI, jeżeli podmiot realizujący obowiązek musi wykonać szereg czynności administracyjnych. Przepis można uznać za OI w przypadku gdy jego wykonanie będzie związane z wykonaniem jednej lub więcej czynności składowych z listy poniżej:

- 1) przyswajanie wiedzy dotyczącej wykonywania konkretnego obowiązku informacyjnego (w tym bieżące śledzenie zmian w przepisach),
- 2) szkolenie pracowników w zakresie wykonywania OI,
- 3) pozyskiwanie odpowiednich informacji z posiadanych danych,
- 4) przetwarzanie posiadanych danych w celu wykonania OI,
- 5) generowanie nowych danych,
- 6) projektowanie materiałów informacyjnych,
- 7) wypełnianie kwestionariuszy,
- 8) odbywanie spotkań,
- 9) kontrola i sprawdzanie poprawności,
- 10) kopiowanie/sporządzanie dokumentacji,
- 11) przekazywanie wymaganej informacji do adresata,
- 12) archiwizacja informacji.

Proszę:

- w przypadku gdy projekt nie dotyczy zmiany obciążeń regulacyjnych, zaznaczyć pole „nie dotyczy”,
- w przypadku zmian w projekcie wpływających na obciążenia regulacyjne odpowiednio zaznaczyć ich zwiększenie lub zmniejszenie,
- wskazać, czy wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE,
- wskazać, czy dane obciążenia są przystosowane do ich ewentualnej elektronizacji (dotyczy sytuacji kiedy wprowadzane obciążenia wpływają na systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych lub na podmioty prywatne – przedsiębiorcy, obywatele).

W komentarzu proszę o zwięzłe opisanie zakresu zmian dotyczących obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Proszę opisać, czy i w jaki sposób projektowana regulacja może spowodować zmiany na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia oraz innych wskaźników (np. czasu poszukiwania pracy, kwalifikacji pracowników).

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

Proszę zaznaczyć pola - zakres oddziaływania projektu na obszary niewymienione w pkt 6, 7 i 9. Dla zaznaczonych obszarów proszę dokonać analizy wpływu.

W przypadku analizy wpływu na obszar „informatyzacja” proszę w szczególności rozważyć następujące kwestie:

- Czy projekt spełnia wymagania interoperacyjności (zdolność sieci do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach)?
- Czy projekt spełnia wymogi neutralności technologicznej, wielojęzyczności, elektronicznej komunikacji, wykorzystania danych z rejestrów publicznych, ochrony danych osobowych?

Jeżeli projekt będzie miał wpływ na inne niż wymienione w pkt 10 obszary proszę zaznaczyć „inne” oraz je wymienić. Proszę również omówić wpływ, jaki będzie miała projektowana regulacja na wymienione obszary.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proszę opisać kiedy planuje się rozwiązanie problemu zidentyfikowanego w pkt 1 (wejście przepisów w życie nie zawsze rozwiązuje dany problem a jedynie daje podstawę do wdrożenia instrumentów do jego rozwiązania). Proszę przedstawić harmonogram wdrożenia działań wykonania aktu prawnego (np. gdy rozwiązywanym problemem jest zwiększona zachorowalność, to działaniami będą: ew. zatrudnienie dodatkowych pracowników, zakup majątku - urządzeń, przeprowadzenie szczepień, zakup szczepionek itp.)).

Jeżeli akt prawny ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać planowane wykonanie dla najważniejszych zmian.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proszę opisać, kiedy i w jaki sposób będzie mierzone osiągnięcie efektu opisanego w pkt 2. Po jakim czasie nastąpi przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań. Proszę również wskazać mierniki, które pozwolą określić, czy oczekiwane efekty zostały uzyskane.

W tym punkcie proszę też podać informację dotyczącą przygotowania oceny funkcjonowania ustawy (OSR ex-post), jeżeli w odniesieniu do projektu ustawy przewiduje się przedstawienie wyników ewaluacji w OSR ex-post.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać sposób przeprowadzania ewaluacji i mierniki dla najważniejszych zmian.

Jeśli specyfika danego projektu uniemożliwia zastosowanie mierników lub też niezasadna jest jego ewaluacja (z uwagi na zakres lub charakter projektu) proszę to opisać.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy, itp.)

Proszę wymienić dodatkowe dokumenty, które stanowią załączniki do projektu i formularza. Załączanie dodatkowych dokumentów jest opcjonalne.